

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ
ΑΠΟ ΤΙΣ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

**ΔΙΕΘΝΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ
ΕΛΛΑΣ**

οργάνωση κατά της διαφθοράς

Λίγα λόγια για τη Διεθνή Διαφάνεια

Η Διεθνής Διαφάνεια (ΔΔ) είναι η παγκόσμια μη κυβερνητική οργάνωση που πρωταγωνιστεί στον αγώνα κατά της διαφθοράς. Με περισσότερα από 90 παραρτήματα παγκοσμίως και τη Διεθνή Γραμματεία της εγκατεστημένη στο Βερολίνο, η ΔΔ συμβάλλει ενεργά στην ευαισθητοποίηση των πολιτών αναφορικά με τις βλαπτικές συνέπειες της διαφθοράς. Σε συνεργασία με κυβερνητικούς φορείς, τον επιχειρηματικό κόσμο καθώς και με την κοινωνία των πολιτών, η ΔΔ σχεδιάζει, αναπτύσσει και προωθεί την εφαρμογή αποτελεσματικών μέτρων καταπολέμησης της διαφθοράς.

Η Διεθνής Διαφάνεια-Ελλάς (ΔΔ-Ε), το ελληνικό τμήμα της οργάνωσης, στοχεύει στην ευαισθητοποίηση των πολιτών για τους κινδύνους της διαφθοράς στην Ελλάδα. Μέσα από την προώθηση νομικών και θεσμικών μεταρρυθμίσεων σε εθνικό επίπεδο, τον σχεδιασμό πρακτικών μέτρων και εργαλείων, η ΔΔ-Ε, με την εξειδικευμένη γνώση που διαθέτει, κινητοποιεί οργανισμούς, επιχειρήσεις και άτομα για να συνδράμουν στην εξάλειψη της διαφθοράς.

Η παρούσα μελέτη βασίζεται στη μεθοδολογία της έκθεσης “Transparency in Corporate Reporting: Assessing the World’s Largest Companies” που εκδόθηκε για πρώτη φορά από τη Γραμματεία της Διεθνούς Διαφάνειας τον Ιούλιο του 2012. Η επόμενη έκδοση αυτής της παγκόσμιας έκθεσης θα δημοσιευθεί την άνοιξη του 2014, και περαιτέρω εκδόσεις μπορεί να ακολουθήσουν. Ενώ η έκθεση του 2012 βασίστηκε σε δημόσιες πληροφορίες διαθέσιμες στα Αγγλικά μόνο, στην έκθεση του 2014 θα ληφθούν υπόψη δημόσιες πληροφορίες για την καταπολέμηση της διαφθοράς των πολυεθνικών εταιρειών στις έξι επίσημες γλώσσες των Ηνωμένων Εθνών: Αραβικά, Κινέζικα, Αγγλικά, Γαλλικά, Ρωσικά και Ισπανικά. Για την παρούσα μελέτη λήφθηκαν υπόψη δημόσιες πληροφορίες που διατίθενται στα Αγγλικά και Ελληνικά. Το γεγονός αυτό μπορεί να οδηγήσει σε αποκλίσεις στα εταιρικά αποτελέσματα μεταξύ των παγκόσμιων εκθέσεων και της παρούσας μελέτης εάν υπάρχουν εταιρείες που καλύπτονται και στις δύο εκθέσεις και δημοσιεύουν περισσότερες ή λιγότερες πληροφορίες σε μία από τις εν λόγω γλώσσες. Επιπλέον, πιθανές μελλοντικές αλλαγές στη μεθοδολογία μπορεί επίσης να οδηγήσουν σε αποκλίσεις των αποτελεσμάτων.

Έχει γίνει κάθε προσπάθεια για τη διασφάλιση της ακρίβειας των πληροφοριών που περιέχονται στην παρούσα έκθεση. Όλες οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται θεωρούνται σωστές μέχρι και τις 21 Ιουνίου 2013. Παρ’ όλα αυτά, η Διεθνής Διαφάνεια-Ελλάς δεν είναι υπεύθυνη για τις συνέπειες της χρήσης των πληροφοριών αυτών για άλλους σκοπούς ή σε άλλα πλαίσια.

Η παρούσα μελέτη ολοκληρώθηκε με την υποστήριξη της Γραμματείας της Διεθνούς Διαφάνειας.

©2013, Διεθνής Διαφάνεια-Ελλάς

Σύνταξη: Γιώργος Γιακουβάκης
Συντονισμός: Νάγια Μέντζη
Γραφιστική επιμέλεια: Γιάννης Μουρίκης
Φωτογραφία: www.shutterstock.com
Έκδοση: Οκτώβριος 2013

Εισαγωγή

Διαφάνεια και υπευθυνότητα αποτελούν τα θεμέλια για την καταπολέμηση της διαφθοράς, η οποία υπονομεύει την επιχειρηματικότητα, τον υγιή ανταγωνισμό και την ελεύθερη αγορά. Οι πρακτικές που ακολουθούνται από τις μεγάλες επιχειρήσεις παίζουν σημαντικό ρόλο στην προσπάθεια ενίσχυσης της σταθερότητας της χώρας και ανάπτυξης της οικονομίας. Με τη δημοσιοποίηση πληροφοριών σχετικά με τις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει και τις δράσεις τους, επικοινωνούν προς τα έξω τις αρχές και τις αξίες τους. Επιδεικνύουν συστηματική εφαρμογή των θεσμών και ενθαρρύνουν τη χρηστή διακυβέρνηση με διαφανείς μεθόδους. Συμβάλλουν στην ανάπτυξη μιας υπεύθυνης κοινωνίας με ευαισθητοποιημένους πολίτες απέναντι στους κινδύνους που προέρχονται από τη διαφθορά ώστε να συνειδητοποιήσουν ότι η διαφθορά υπονομεύει τη Δημοκρατία και τη λειτουργία της, την κοινωνική δικαιοσύνη και την αλληλεγγύη.

Η νέα πρωτοβουλία της Διεθνούς Διαφάνειας-Ελλάδος αφορά τη διεξαγωγή μελέτης που περιλαμβάνει καταγραφή και αξιολόγηση του επιπέδου δημοσιοποίησης πληροφοριών. Οι πληροφορίες αφορούν το πρόγραμμα καταπολέμησης της διαφθοράς των εταιρειών και τη δημοσιοποίησή τους σε ανοιχτή πηγή για το κοινό όπως το διαδίκτυο. Δράση που συνδέεται άμεσα με τη διαφάνεια και αποτελεί καλή πρακτική την οποία, μέσα από την πρωτοβουλία αυτή, παροτρύνονται οι επιχειρήσεις να υιοθετήσουν.

Τα στοιχεία και οι πληροφορίες που μια εταιρεία δημοσιοποιεί, μέσω της ιστοσελίδας της, σχετικά με το πρόγραμμα καταπολέμησης της διαφθοράς, συνιστά μία βασική ένδειξη της δέσμευσής της στο πρόγραμμα αυτό. Χωρίς βεβαίως αυτό να συνεπάγεται αυτομάτως και μείωση του κινδύνου διαφθοράς, γνωστοποιεί την ανάπτυξη μιας ηθικής και ειλικρινούς συνεργασίας μεταξύ όλων των μελών της διοίκησης, των εργαζομένων, των συνεργατών και φυσικά του ευρέως κοινού. Μέσω της δημοσιοποίησης των στοιχείων αυτών γίνονται αντιληπτοί οι κανόνες κάτω από τους οποίους λειτουργεί η εκάστοτε εταιρεία καθώς και ο τρόπος αντιμετώπισης των κινδύνων σε σχέση με τις υπόλοιπες εταιρείες στον ίδιο χώρο.

Τέτοιου είδους πληροφόρηση κρίνεται απαραίτητη για την καταπολέμηση της διαφθοράς γιατί επιτρέπει στους επενδυτές, εποπτικές αρχές και πολίτες, να γνωρίζουν τον τρόπο διοίκησης της εταιρείας. Πρόσφατη έρευνα της PwC¹ έδειξε πως το 86% των υπό αξιολόγηση εταιρειών αναγνωρίζει πόσο σημαντική, για τη φήμη της εταιρείας, είναι η εφαρμογή ενός προγράμματος καταπολέμησης της διαφθοράς και η δημοσιοποίησή του.

Η Αξία της Πρακτικής Δημοσιοποίησης του Προγράμματος Καταπολέμησης Διαφθοράς

Αναγνωρίζοντας πως δημοσιοποίηση, συμμόρφωση και αποτελεσματικότητα δεν είναι το ίδιο, υπάρχουν ισχυρά επιχειρήματα να υποστηρίξουν το θετικό ρόλο μιας πρακτικής δημοσιοποίησης από τις εταιρείες:

- Μια δημόσια δέσμευση δείχνει υπευθυνότητα και σεβασμό στους μετόχους και το ευρύ κοινό (πελάτες, συνεργάτες, προμηθευτές κτλ.)
- Άρτια δημοσιοποιημένα στοιχεία επιτρέπουν την παρακολούθηση συμμόρφωσης και τον έλεγχο από όλους τους μετόχους και το ευρύ κοινό.
- Η υιοθέτηση μιας πρακτικής δημοσιοποίησης επιδεικνύει τη δέσμευση της διοίκησης και ενδυναμώνει τη δράση της.
- Η εφαρμογή μιας πρακτικής δημοσιοποίησης ενισχύει και προτρέπει την ηθική συμπεριφορά και τη διαφάνεια.

¹ www.pwc.com/gx/en/forensic-accounting-disputeconsulting-services/business-case-anti-corruptionprogramme.jhtml

Η ελληνική μελέτη ακολούθησε τη μεθοδολογία² που έχει αναπτύξει η Διεθνής Διαφάνεια και εφαρμόστηκε για πρώτη φορά τον Ιούλιο του 2012, για την ολοκλήρωση της έκθεσης αξιολόγησης των μεγαλύτερων διεθνών εταιρειών “Transparency in Corporate Reporting: Assessing the World’s Largest Companies”³.

Χρησιμοποιήθηκε λοιπόν το ίδιο ερωτηματολόγιο της πρώτης από τις τρεις ενότητες της παγκόσμιας έρευνας που αφορούσε αποκλειστικά το πρόγραμμα καταπολέμησης της διαφθοράς, και το οποίο στηρίχθηκε στην “Transparency International – UN Global Compact Reporting Guidance on the 10th Principle against Corruption”⁴. Η Οδηγία αυτή προέκυψε από το “Business Principles for Countering Bribery”⁵ που αναπτύχθηκε από τη Διεθνή Διαφάνεια, και ορίζει συγκεκριμένες προτάσεις για τα στοιχεία του προγράμματος καταπολέμησης της διαφθοράς που πρέπει να δημοσιοποιεί μια εταιρεία.

Ερωτηματολόγιο

1. Έχει η εταιρεία δημοσία γραπτή δέσμευση για την καταπολέμηση της διαφθοράς;
2. Η εταιρεία δεσμεύεται δημοσίως να συμμορφώνεται με όλους τους σχετικούς νόμους, συμπεριλαμβανομένων των νόμων κατά της διαφθοράς;
3. Η ηγεσία της εταιρείας επιδεικνύει την υποστήριξη της στην καταπολέμηση της διαφθοράς; Υπάρχει σχετική δήλωση στην έκθεση εταιρικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής υπευθυνότητας ή σε δημόσια αναφορά εταιρικής ακεραιότητας;
4. Ο εταιρικός Κώδικας Δεοντολογίας / Πολιτική καταπολέμησης της διαφθοράς αφορά ρητά όλους τους εργαζομένους;
5. Ο εταιρικός Κώδικας Δεοντολογίας / Πολιτική καταπολέμησης της διαφθοράς αφορά ρητά όλους τους συνεργάτες ή άλλους διαμεσολαβητές;
6. Ο εταιρικός Κώδικας Δεοντολογίας / Πολιτικής καταπολέμησης της διαφθοράς αφορά ρητά τους εργολάβους, υπεργολάβους και προμηθευτές;
7. Έχει η εταιρεία εκπαιδευτικό πρόγραμμα για την καταπολέμηση της διαφθοράς, για τους υπαλλήλους της, σε ισχύ;
8. Έχει η εταιρεία πολιτική καθορισμού προσφοράς ή αποδοχής κατάλληλων/ακατάλληλων δώρων, φιλοξενίας και εξόδων ταξιδίων;
9. Υπάρχει πολιτική που να απαγορεύει ρητά τα φιλοδωρήματα για διευκολύνσεις;
10. Απαγορεύει η εταιρεία αντίποινα για την καταγγελία πιθανής παράβασης κάποιας πολιτικής;
11. Παρέχει η εταιρεία κανάλια μέσω των οποίων οι εργαζόμενοι μπορούν να καταγγείλουν, εμπιστευτικά, πιθανές παραβάσεις κάποιας πολιτικής ή να ζητήσουν συμβουλές (π.χ. whistleblowing);
12. Διεξάγει η εταιρεία τακτική παρακολούθηση του προγράμματός καταπολέμησης της διαφθοράς;
13. Έχει η εταιρεία πολιτική απαγόρευσης πολιτικών συνεισφορών ή αν κάνει τέτοιες συνεισφορές, αυτές γνωστοποιούνται πλήρως;

2 Αναλυτικά η μεθοδολογία βαθμολόγησης κάθε ερώτησης στο www.transparency.org

3 http://www.transparency.org/whatwedo/pub/transparency_in_corporate_reporting_assessing_theworlds_largest_companies

4 www.unglobalcompact.org/docs/issues_doc/Anti-Corruption/UNGC_AntiCorruptionReporting.pdf

5 www.transparency.org

Πώς έγινε η συλλογή των στοιχείων;

Η περίοδος συλλογής των στοιχείων ξεκίνησε 1η Απριλίου και διήρκησε έξι εβδομάδες. **Αποκλειστική πηγή δεδομένων αποτέλεσε ο επίσημος ιστότοπος των εταιρειών με τις όποιες παραπομπές.** Όλες οι εταιρείες ενημερώθηκαν εκ των προτέρων, με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, για την διεξαγωγή της έρευνας και τη μεθοδολογία της. Εφαρμόζοντας τη μεθοδολογία που έχει αναπτύξει η Διεθνής Διαφάνεια παγκοσμίως, η αρχική βαθμολογία και τα στοιχεία που τεκμηριώνουν την αξιολόγηση εστάλησαν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σε κάθε εταιρεία στις 20 Μαΐου για σχολιασμό και ακολούθησε συνεχής επικοινωνία (τηλεφωνική και ηλεκτρονική) με τους εκπροσώπους που καθορίστηκαν από τις ίδιες τις εταιρείες. Τα στοιχεία κάθε εταιρείας δεν κοινοποιήθηκαν στις υπόλοιπες. Οι εταιρείες είχαν τη δυνατότητα σχολιασμού των αποτελεσμάτων και τυχόν διορθώσεων μέχρι τις 20 Ιουνίου. Όποιες μεταβολές σχετικών πληροφοριών πραγματοποιήθηκαν μετά τις 21 Ιουνίου δεν λήφθηκαν υπόψη.

Η Διεθνής Διαφάνειας-Ελλάς δεν είναι σε θέση να πιστοποιήσει την ορθότητα και την πληρότητα των δημοσιοποιημένων στοιχείων των εταιρειών. Αξιολογήθηκε το αν δημοσιοποιούνται αυτά τα στοιχεία (ή όχι) στον επίσημο ιστότοπο των εταιρειών. **Δεν αποτελεί αντικείμενο αυτής της μελέτης η αξιολόγηση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των πρακτικών που αναφέρει πως ακολουθεί η κάθε εταιρεία.**

Τι σημαίνει η βαθμολογία;

Η απάντηση σε κάθε μία από τις 13 ερωτήσεις βαθμολογούνταν με “1” ή “0”. Όπου “1” είναι η μέγιστη δυνατή βαθμολογία και σημαίνει πλήρη δημοσιοποίηση των υπό αξιολόγηση πληροφοριών. “0” είναι η χαμηλότερη και σημαίνει καμία δημοσιοποίηση. Σε κάποιες ερωτήσεις μπορούσε να αποδοθεί και μισή μονάδα.

Η μέγιστη βαθμολογία που μπορούσε να επιτύχει μια εταιρεία είναι 13, όσες και οι ερωτήσεις, και για να την επιτύχει θα πρέπει να δημοσιοποιεί πλήρως όλα τα σχετικά στοιχεία. Το αποτέλεσμα της κάθε εταιρείας εκφράζεται ως ποσοστό του βαθμού της προς τη μέγιστη δυνατή βαθμολογία.

Ποιες εταιρείες αξιολογήθηκαν;

Συγκεκριμένα, αξιολογήθηκαν δημοσιοποιημένα στοιχεία από τις 16 μεγαλύτερες εταιρείες, που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, και παρουσιάζουν άνω του € 1 δις. κύκλο εργασιών για το έτος 2011, σύμφωνα με τη λίστα της Hellastat A.E. (www.hellastat.com) με τις 200 μεγαλύτερες εταιρείες στην Ελλάδα:

ΠΙΝΑΚΑΣ 01

Οι 16 μεγαλύτερες εταιρείες στην Ελλάδα βάσει κύκλου εργασιών (άνω του € 1 δις) διαχειριστικής χρήσης 2011
(Πηγή: Hellastat, Οι 200 μεγαλύτερες εταιρείες στην Ελλάδα)

A/A	Επωνυμία	Κλάδος	Κύκλος εργασιών (εκατ. €)
1	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.	Πετρέλαιο & Αέριο	8.592,36
2	ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.	Πετρέλαιο & Αέριο	7.146,12
3	ΔΕΗ Α.Ε.	Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας	5.180,33
4	ΛΑΓΗΕ Α.Ε.	Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας	4.460,39
5	ΟΠΑΠ Α.Ε.	Καταναλωτικά Προϊόντα & Υπηρεσίες	4.172,46
6	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες	2.340,84
7	ΟΤΕ Α.Ε.	Τηλεπικοινωνίες	1.912,20
8	CARREFOUR ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.	Καταναλωτικά Προϊόντα & Υπηρεσίες	1.832,94
9	Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε.	Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας	1.734,86
10	ALPHA BANK Α.Ε.	Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες	1.715,50
11	ΑΒ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.	Καταναλωτικά Προϊόντα & Υπηρεσίες	1.537,54
12	MAMIDOIL JETOIL Α.Ε.	Πετρέλαιο & Αέριο	1.461,56
13	EFG EUROBANK ERGASIAS Α.Ε.	Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες	1.330,00
14	ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ Ι. ΚΑΙ Σ. Α.Ε.Ε.	Καταναλωτικά Προϊόντα & Υπηρεσίες	1.260,86
15	ΑΙΓΑΙΟΝ ΟΙΛ Α.Ε.	Πετρέλαιο & Αέριο	1.191,30
16	VODAFONE Α.Ε.Ε.	Τηλεπικοινωνίες	1.013,03

- Με έντονα οι εισηγμένες εταιρείες έναντι των μη εισηγμένων.
- Από τη λίστα απουσιάζουν οι εταιρείες εκείνες που αποτελούν αμιγώς θυγατρικές ομίλων που συμπεριλαμβάνονται ήδη στην ανωτέρω λίστα. Οι εταιρείες αυτές αξιολογήθηκαν σε επίπεδο ομίλου.

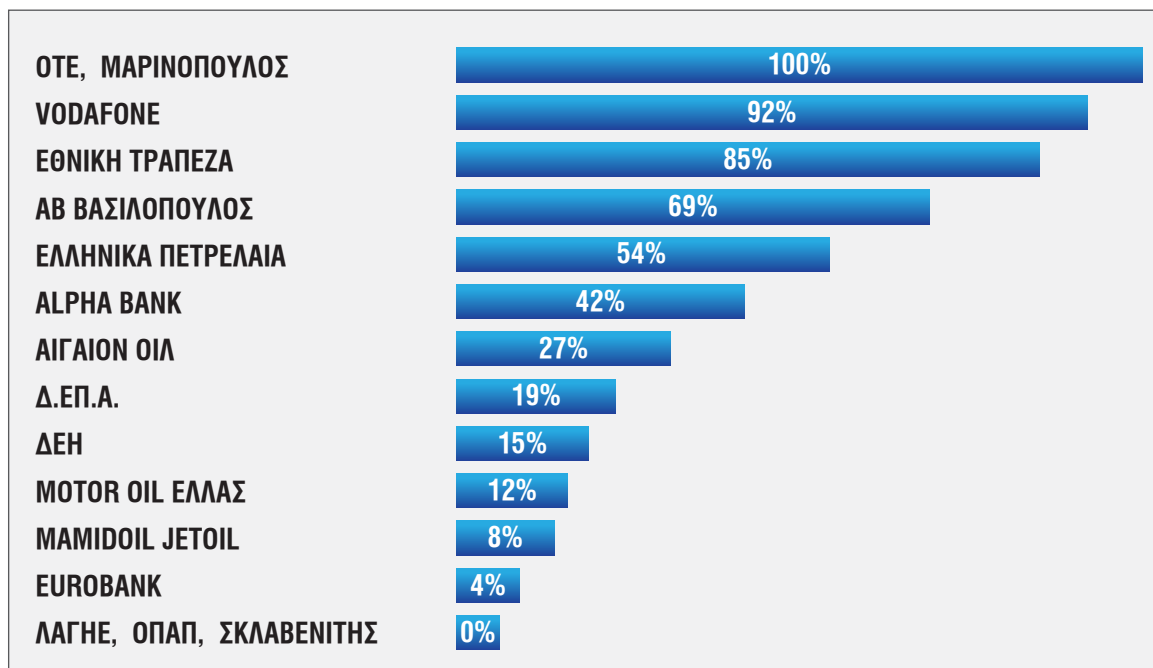

Αποτελέσματα

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 01

Δημοσιοποίηση Προγράμματος Καταπολέμησης Διαφθοράς

100% σημαίνει πλήρη δημοσιοποίηση

Ο μέσος όρος βαθμολογίας⁶ των εταιρειών, για τη δημοσιοποίηση του προγράμματος καταπολέμησης της διαφθοράς είναι 39%. Βαθμός αισθητά χαμηλότερος από τον αντίστοιχο μέσο όρο (68%) των μεγαλύτερων διεθνών εταιρειών που αξιολογήθηκαν κατά τη διάρκεια της παγκόσμιας μελέτης⁷.

Η βαθμολογία μεταξύ των εταιρειών παρουσίασε μεγάλη διακύμανση σε ολόκληρο το φάσμα (από 0 μέχρι 100%). Αυτό οφείλεται στο ότι δεν υπάρχει συγκεκριμένη κανονιστική απαίτηση και η υιοθέτηση της πρακτικής δημοσιοποίησης είναι προαιρετική.

Πρέπει να επισημανθεί πως σε αντίθεση με τις υπόλοιπες εταιρίες, η Σκλαβενίτης δεν διαθέτει ιστότοπο. Αυτό έχει ως άμεσο αποτέλεσμα τη μηδενική βαθμολογία της σε όλες τις ερωτήσεις που έχουν τεθεί για τη συγκεκριμένη αξιολόγηση στα θέματα διαφάνειας δημοσιοποίησης πληροφοριών, χωρίς αυτό να συνεπάγεται σύμφωνα και με γραπτή διαβεβαίωση της εταιρείας πως δεν εφαρμόζονται πολιτικές για την καταπολέμηση της διαφθοράς. Επίσης η Αιγαίον Οιλ, με γραπτή δήλωσή της ενημέρωσε και αυτή πως δεν αναρτά στον ιστότοπό της τέτοια στοιχεία. Οι υπόλοιπες τέσσερις τελευταίες εταιρείες στην κατάταξη (βάσει του επιπέδου δημοσιοποίησης των πληροφοριών στην ιστοσελίδα τους) επέλεξαν να μη σχολιάσουν γραπτώς τα αποτελέσματα. Αυτές είναι οι JETOIL, EUROBANK, ΛΑΓΗΕ και ΟΠΑΠ.

Όλες οι υπόλοιπες εταιρίες εξέτασαν τα στοιχεία και απέστειλαν τις παρατηρήσεις τους οι οποίες αξιολογήθηκαν και πραγματοποιήθηκαν οι απαραίτητες διορθώσεις.

⁶ Ο τρόπος βαθμολόγησης και ο αναλυτικός πίνακας με τα αποτελέσματα κάθε εταιρίας ανά ερώτηση στο www.transparency.org
⁷ http://www.transparency.org/whatwedo/pub/transparency_in_corporate_reporting_assessing_the_worlds_largest_companies

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 02

Δημοσιοποίηση Προγράμματος Καταπολέμησης Διαφθοράς:

Ανάλυση ανά Κλάδο

100% σημαίνει πλήρη δημοσιοποίηση

Ειδικότερα οι εταιρείες του κλάδου των τηλεπικοινωνιών, που αξιολογήθηκαν, έχουν την πληρέστερη δημοσιοποίηση εξασφαλίζοντας έτσι τις πρώτες θέσεις στην κατάταξη με μέσο όρο 96%, πολύ υψηλότερα από το μέσο όρο 63% που παρουσιάζουν οι αντίστοιχες μεγαλύτερες διεθνείς εταιρείες του κλάδου που αξιολογήθηκαν σε παγκόσμιο επίπεδο⁸.

Αντιθέτως οι μέσοι όροι όλων των υπολοίπων κλάδων υπολείπονται κατά πολύ από τους μέσους όρους των αντίστοιχων κλάδων των μεγαλύτερων διεθνών εταιρειών.

Ο κλάδος των τραπεζών (χρηματοοικονομικές υπηρεσίες) παρουσίασε τη μεγαλύτερη διασπορά με την Εθνική Τράπεζα κοντά στην κορυφή της κατάταξης, την Alpha Bank κοντά στο μέσο όρο και την Eurobank μία θέση από το τέλος.

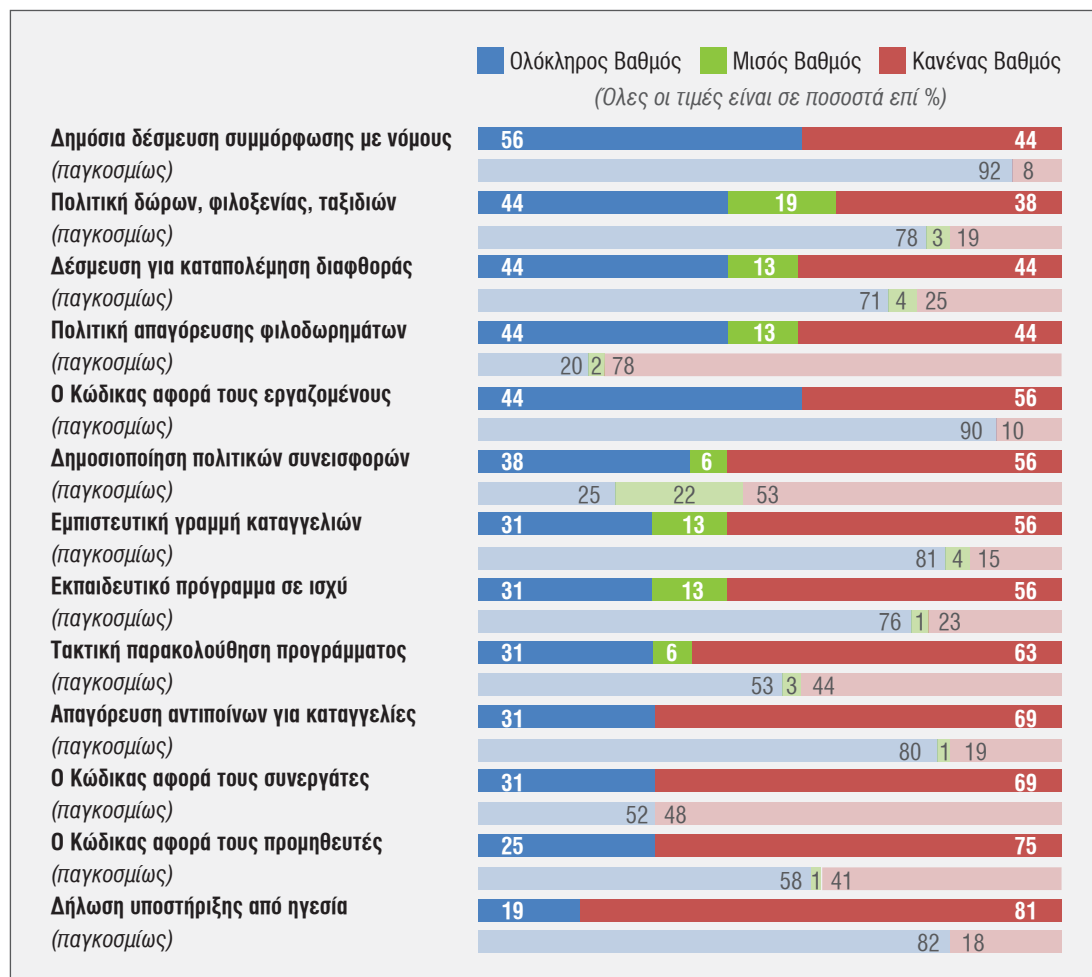
⁸ http://www.transparency.org/whatwedo/pub/transparency_in_corporate_reporting_assessing_theworlds_largest_companies

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 03

Δημοσιοποίηση Προγράμματος Καταπολέμησης Διαφθοράς:

Ανάλυση ανά Ερώτηση

Ποσοστό εταιρειών σε σύνολο 16 που έλαβαν την εκάστοτε βαθμολογία, σε σύγκριση με την παγκόσμια έρευνα 105 διεθνών εταιρειών. Ολόκληρος βαθμός αποδίδεται για πλήρη δημοσιοποίηση

Γενικά σε όλες τις ερωτήσεις η βαθμολογία⁹ των Ελληνικών εταιρειών είναι χαμηλότερη από την αντίστοιχη των μεγαλύτερων διεθνών εταιρειών¹⁰. Σε μία μόνο ερώτηση οι εταιρείες της μελέτης αυτής φαίνεται να έχουν υψηλότερο ποσοστό συμμόρφωσης: όσον αφορά την πολιτική απαγόρευσης των φιλοδωρημάτων για διευκολύνσεις.

Στην ερώτηση που αφορούσε την δημοσιοποίηση των συνεισφορών σε πολιτικά κόμματα αν και οι εταιρείες στην Ελλάδα έλαβαν σε μεγαλύτερο ποσοστό ολόκληρο το βαθμό (πλήρη δημοσιοποίηση) ωστόσο συνολικά (πλήρη και μερική συμμόρφωση) υπολείπονταν έναντι των μεγάλων διεθνών εταιρειών.

Η ερώτηση με τη χαμηλότερη βαθμολογία αφορά τη δημόσια δήλωση υποστήριξης της ηγεσίας, στην καταπολέμηση της διαφθοράς. Επισημαίνεται ότι το αποτέλεσμα αυτό είναι εκ διαμέτρου αντίθετο με την τάση της παγκόσμιας αγοράς και αφορά προφανώς ένα βασικό στοιχείο που χρειάζεται ενδυνάμωση γιατί διέπει την κουλτούρα της και απευθύνεται τόσο στο προσωπικό όσο και στους συνεργάτες και το ευρύ κοινό.

Η ερώτηση αναφορικά με τη δημόσια δέσμευση συμμόρφωσης με όλους τους σχετικούς νόμους, συμπεριλαμβανομένων των νόμων κατά της διαφθοράς, έλαβε την υψηλότερη βαθμολογία τόσο σε τοπικό όσο και σε διεθνές επίπεδο.

9 Ο τρόπος βαθμολόγησης και ο αναλυτικός πίνακας με τα αποτελέσματα κάθε εταιρίας ανά ερώτηση στο www.transparency.gr
 10 http://www.transparency.org/whatwedo/pub/transparency_in_corporate_reporting_assessing_the_worlds_largest_companies

Συμπεράσματα

Η θετική αποδοχή που έλαβε αρχικά η μελέτη από το σύνολο σχεδόν των εταιρειών καθώς επίσης και τα τελικά αποτελέσματα αυτής αποδεικνύουν ότι πρωτίστως υπάρχει εγρήγορση των εταιρειών για θέματα διαφάνειας και αναγνώριση της αξίας μιας πρακτικής δημοσιοποίησης πληροφοριών στο ευρύ κοινό.

Οι εταιρείες τηλεπικοινωνιών και καταναλωτικών προϊόντων (τροφίμων), που συμπεριλήφθηκαν στη μελέτη, έχοντας αμεσότερη επαφή με το κοινό, επέδειξαν υψηλότερη αντίληψη και ενδιαφέρον, αναγνωρίζοντας παράλληλα τα πραγματικά οφέλη που έχει η υιοθέτηση μιας καλής πρακτικής δημοσιοποίησης των προγραμμάτων τους.

Πρέπει να επισημάνουμε πως παρά το ότι τα παραπάνω αποτελέσματα αποτελούν θετικά δείγματα διαφάνειας εντούτοις υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης: **Οι εταιρείες μπορούν να εφαρμόσουν απόλυτη διαφάνεια, δημοσιοποιώντας περισσότερα στοιχεία αναφορικά με το πρόγραμμά τους για καταπολέμηση της διαφθοράς.**

Τα αποτελέσματα έδειξαν πως μπορούν να ξεκινήσουν από μια δημόσια και σαφή δέσμευση της ανώτατης διοίκησης, υποστήριξης του προγράμματος καταπολέμησης της διαφθοράς και επιβολή του Κώδικα Δεοντολογίας στο σύνολο των συναλλαγών τους ειδικά δε με τρίτους.

Ένα δεύτερο σημείο βελτίωσης θα μπορούσε να αποτελέσει η ανάρτηση στον ιστότοπο των εταιρειών ολόκληρων των σχετικών πληροφοριών και των πολιτικών και να μη περιορίζονται απλά σε αναφορές αυτών. Επίσης όλες οι πληροφορίες μπορεί να είναι διαθέσιμες πέραν της Ελληνικής σε ακόμα μια διεθνή γλώσσα.

Θετικό είναι πως πολλές εταιρείες συμμετέχουν στο **Οικουμενικό Σύμφωνο του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών**¹¹, το οποίο αποτελεί τη μεγαλύτερη παγκόσμια πρωτοβουλία Εταιρικής Υπευθυνότητας εθελοντικού χαρακτήρα, βάσει του οποίου καταρτίζουν τον Κοινωνικό τους Απολογισμό, ακολουθώντας το πλαίσιο των δέκα αρχών (μεταξύ των οποίων η 10η αρχή αφορά στην εναντίωση στη διαφθορά).

Προτάσεις της Διεθνούς Διαφάνειας-Ελλάδος

- Δημόσια γραπτή δέσμευση της ανώτατης διοίκησης για καταπολέμηση της διαφθοράς
- Καθολική υιοθέτηση Κώδικα Δεοντολογίας
- Πλήρης δημοσιοποίηση σχετικών πολιτικών
- Διάθεση πληροφοριών σε ακόμα μια διεθνή γλώσσα (πέραν της Ελληνικής)
- Εφαρμογή του Οικουμενικού Συμφώνου του ΟΗΕ

11 http://www.unglobalcompact.org/docs/issues_doc/Anti-Corruption/UNGC_AntiCorruptionReporting.pdf

Παράρτημα Α

ΠΙΝΑΚΑΣ 02

Ο επίσημος ιστότοπος των εταιρειών που αποτέλεσαν αποκλειστική πηγή των δεδομένων που αξιολογήθηκαν

Επωνυμία	Επίσημος Ιστότοπος
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.	www.hellenicpetroleum.gr
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.	www.moh.gr
ΔΕΗ Α.Ε.	www.dei.gr
ΛΑΓΓΗ Α.Ε.	www.lagie.gr
ΟΠΑΠ Α.Ε	www.opap.gr
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε	www.nbg.gr
ΟΤΕ Α.Ε	www.ote.gr
CARREFOUR ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.	www.carrefour.gr
Δ.ΕΠ.Α. Α.Ε.	www.depa.gr
ΑΛΦΑ BANK Α.Ε	www.alpha.gr
ΑΒ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε	www.ab.gr
MAMIDOIL JETOIL Α.Ε.	www.jetoil.gr
EFG EUROBANK ERGASIAS Α.Ε.	www.eurobank.gr
ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ Ι. ΚΑΙ Σ. Α.Ε.Ε.	δεν διαθέτει ιστότοπο
ΑΙΓΑΙΟΝ ΟΙΛ Α.Ε.	www.aegeanoil.com
VODAFONE Α.Ε.Ε.	www.vodafone.gr

- Με έντονα οι εισηγμένες εταιρείες έναντι των μη εισηγμένων.

Διεθνής Διαφάνεια Ελλάς

Θέτιδος 4,
11528, Αθήνα

Τηλ: 210 7224940
Φαξ: 210 7224947

Email: tihellas@otenet.gr
Website: www.transparency.gr